

Voorwaardelijke toetsing en examinering

Een publicatie naar aanleiding van de leg-uit-bijeenkomst op 28 januari 2014 van het Servicepunt examinering mbo in samenwerking met het ministerie van OCW en de Inspectie van het Onderwijs.

Datum: **versie, deel A 1 april 2014**

1. Aanleiding en doel leg-uit-bijeenkomst

Voor de officiële contactpersonen examinering van de mbo-scholen organiseert het Servicepunt examinering mbo vier keer per jaar leg-uit-bijeenkomsten, in samenwerking met het ministerie van OCW en de Inspectie van het Onderwijs. Op 28 januari 2014 vond de tweede leg-uit-bijeenkomst plaats. Doel van deze bijeenkomst was meer informatie te verkrijgen over het stellen van voorwaarden aan studenten, voordat zij deelnemen aan het examen. Wat zijn de do's en don'ts hiervoor? Mag je als school voorwaarden stellen aan de deelname van studenten aan examens? En om wat voor soort voorwaarden gaat het dan?

Omdat voorwaardelijke toetsing en examinering van wettelijke en branchevereisten twee heel verschillende thema's zijn, zijn van de bijeenkomst twee publicaties gemaakt. In deze publicatie wordt aandacht geschonken aan voorwaardelijke toetsing.

De afgelopen periode kreeg het servicepunt veel vragen van mbo-scholen over het stellen van voorwaarden aan studenten, voordat zij aan het examen mogen deelnemen. Voor veel scholen is het onduidelijk of zij voorwaarden mogen stellen (bijvoorbeeld in de vorm van toetsen) of dat dit bij wet verboden is. Daarnaast vinden de scholen het niet altijd duidelijk of een voorwaardelijke toets onderdeel is van het examen of juist niet. Moet de examencommissie zo'n toets als onderdeel van het examen zien of maakt deze voorwaardelijke toets deel uit van het onderwijsproces?

De scheiding tussen onderwijs en examinering lijkt helder beschreven, maar in de praktijk leidt de formulering hiervan vaak tot discussies.

Om meer duidelijkheid over dit onderwerp te geven, is deze publicatie samengesteld. De inhoud ervan is ter validatie voorgelegd aan het ministerie van OCW (Siep Jurna) en de Inspectie van het Onderwijs (Wim Kooijman). Naast een verslag van de bijeenkomst bevat deze publicatie ook informatie over relevante wetgeving en de wijze waarop de Inspectie van het Onderwijs toezicht houdt op voorwaardelijke toetsing.

Tijdens de leg-uit-bijeenkomst zijn ook volgende onderwerpen aan bod gekomen:

- wettelijke beroepsvereisten;
- branchevereisten.

Een verslag hiervan kunt u vinden in [deze publicatie](#): Wettelijke en branchevereisten & examinering, 25 maart 2014.

2. In gesprek met het ministerie van OCW en de Inspectie van het Onderwijs

Onderwerp 1: Voorwaardelijke toetsing

Voordat een student aan het examen deelneemt, is het voor de student en mbo-school belangrijk om in te kunnen schatten of de student daadwerkelijk klaar is voor dit examen. Veel scholen kiezen er daarom voor dat de student eerst enkele voorwaardelijke toetsen (met een voldoende) afrondt, alvorens hij aan het examen mag deelnemen. Zo toetst de school bijvoorbeeld eerst voorwaardelijk of de student voldoende theoretische kennis in huis heeft, voordat hij aan het praktijkexamen mag deelnemen. Voor mbo-scholen is het onvoldoende duidelijk of deze voorwaardelijke toetsen deel uitmaken van het onderwijsproces of de examinering.

- *Wat is er in de WEB en in het toezichtkader van de inspectie opgenomen over voorwaardelijke toetsing?*

In de Wet educatie beroepsonderwijs (WEB) is niets opgenomen over voorwaardelijke toetsing. Het staat de school vrij om al dan niet gebruik te maken van voorwaardelijk toetsing. Ook bepaalt de school daarbij zelf welke bekwaamheden/kwalificatie-eisen zij voorwaardelijk wil toetsen.

De WEB maakt wel onderscheid tussen onderwijs en examinering en heeft voorschriften voor beide geformuleerd. In de Regeling standaarden examenkwaliteit mbo en in het waarderingkader van het Toezichtkader BVE 2012 staat dat mbo-scholen een duidelijk onderscheid moeten maken tussen de opleiding en de examinering. Hieronder ziet u de passage uit het waarderingkader.

Waarderingskader	
GEBIED 2: EXAMINERING EN DIPLOMERING	
<i>Aspect 2.1: Exameninstrumentarium*</i> <i>Examenstandaard 1: Het exameninstrumentarium sluit aan op de uitstroomeisen en voldoet aan de toetstechnische eisen.</i>	
Indicator	Portret
2.1.1 Onderscheid tussen ontwikkelgerichte toetsen en examinering	De instelling heeft een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de opleiding - en daarin opgenomen ontwikkelgerichte toetsen - en de examinering. Deze overgang is gemarkeerd. De examencommissie heeft geëxpliciteerd op grond van welk examen en

	overige eisen het diploma wordt verstrekt. De studenten weten welke beoordeling meetelt voor het behalen van het diploma.
--	--

➤ *Maakt een voorwaardelijke toets deel uit van het examen?*

Dat hoeft niet. Er is sprake van twee soorten voorwaardelijke toetsen :

1. **Voorwaardelijke ontwikkelingsgerichte toetsen:** deze toetsen moet de student succesvol afronden om aan het examen te kunnen deelnemen. De voorwaardelijke, ontwikkelingsgerichte toetsen behoren niet tot het examen, maar tot het **onderwijsproces**. Het zijn geen examens. De toetsen tellen dan ook niet mee voor de slaag-/zakbeslissing voor de einduitslag van het examen, staan niet in het examenplan en voor de beslissing of de student het diploma heeft behaald.
2. **Voorwaardelijke examens:** wanneer een voorwaardelijke toets is opgenomen in het **examenplan**, maakt deze deel uit van het examen. Dit zijn examenonderdelen die door de school zijn benoemd als onderdeel van het examen en de volgorde bepalen van het examenproces. Deze voorwaardelijke examens tellen mee voor de slaag-/zakbeslissing en voor de beslissing of de student het diploma heeft behaald. Deze examens moet de student succesvol afsluiten om aan een andere examentoets te kunnen deelnemen.

Kortom: de eerste soort toetsen gaat *vooraf* aan het examen en reguleert de toegang tot het examen. De tweede soort is onderdeel van het examen en reguleert de *volgorde* van examens.

Bij het inspectieoordeel over de kwaliteit van de exameninstrumenten betreft de inspectie alleen die examens die deel uitmaken van de examinering en die meetellen voor de slaag-/zakbeslissing voor de einduitslag van het examen en voor de beslissing of de student het diploma heeft behaald.

Als bijvoorbeeld theorie-examens deel uitmaken van de examinering én van de resultaatbepaling voor het diploma betreft de inspectie deze bij het inspectieoordeel over de exameninstrumenten. Een voorwaardelijke ontwikkelingsgerichte toets die onderdeel is van het onderwijsproces betreft de inspectie niet bij het oordeel over de exameninstrumenten, maar wel bij het oordeel over het onderwijsproces.

De school bepaalt zelf welke toetsen zij ontwikkelingsgericht inzet en welke toetsen deel uitmaken van het examen. De school stelt daarbij onder andere de inhoud, vorm en beoordelingswijze vast en markeert daarbij zelf de overgang van opleiding naar examinering.

Uiteraard moet zowel de kwaliteit van de ontwikkelingsgerichte toetsen als die van de examens op orde zijn.

- De kwaliteit van de examens maakt deel uit van de examenkwaliteit. Examens moeten voldoen aan de 'standaarden voor de examenkwaliteit' zoals vermeld in de 'Regeling standaarden examenkwaliteit mbo' en in het waarderingskader van het Toezichtkader BVE 2012 onder gebied 2 'Examinering en diplomering'.
- De kwaliteit van de ontwikkelingsgerichte toetsen maakt deel uit van de onderwijskwaliteit. Het waarderingskader van het Toezichtkader BVE 2012 zegt hierover het volgende:

GEBIED 1: ONDERWIJSPROCES	
<i>Aspect 1.3: Didactisch handelen*</i>	
Indicator	Portret
1.3.3 Feedback op de leeractiviteiten en de leerresultaten	De individuele leervorderingen worden zorgvuldig gevolgd op momenten die passen bij de werkvorm, leerfase en de (doel)groep. Voor planmatig vaststellen van de studievorderingen zijn naast examens ook ontwikkelingsgerichte toetsen afgenomen. Tussentijdse resultaten worden altijd teruggekoppeld. Bij afwijkende leerresultaten vindt diagnose en bijsturing plaats. De feedback is op de individuele prestatie van de student gericht. De feedback wordt indien nodig gevolgd door herhaling, extra uitleg, extra oefening of verrijkingsopdrachten, etc.

➤ *Hoe moeten mbo-scholen de overgang tussen onderwijs en examinering markeren en communiceren?*

Nadat de school heeft bepaald welke toetsen tot het onderwijsproces en welke tot de examinering behoren en - indien van toepassing – tevens welke toetsen voorwaardelijk zijn om deel te kunnen nemen aan het examen, is het belangrijk deze afspraken duidelijk vast te leggen. Dit kan bijvoorbeeld in het examenplan, de onderwijs- en examenregeling, of de studiegids. Het bevoegd gezag moet ervoor zorgen dat de **studenten volledig en tijdig geïnformeerd worden** over het onderwijsprogramma en de examens. Voor de student moet duidelijk zijn welke resultaten van examens meetellen voor het eindresultaat en voor de slaag-/zakbeslissing voor het diploma. Daarnaast is het belangrijk dat de student weet (indien van toepassing) welke ontwikkelingsgerichte toetsen voorwaardelijk zijn voor deelname aan het examen.

Let op: indien de school nergens heeft vastgelegd welke ontwikkelingsgerichte toetsen voorwaardelijk zijn voor deelname aan het examen, kan de school de student daar ook niet op afrekenen.

Kortom, het is van belang dat bij de **student én docent** bekend is welke examens meetellen voor de diplomabeslissing en welke ontwikkelingsgerichte toetsen voorwaardelijk zijn voor deelname aan het examen. De inspectie vindt het belangrijk dat scholen dit goed **communiceren** en vraagt daarom aan de scholen om aan te tonen dat zij dit ook daadwerkelijk hebben gedaan.

Praktijkcases

- *Een school neemt het ontwikkelingsportfolio mee bij de examenafname en zet dit portfolio in als onderdeel van examinering. Mag dat?*

De inspectie geeft aan dat een school het *ontwikkelingsportfolio* niet kwalificerend (bij het examen) mag inzetten. De school kan een portfolio wel bij het examen inzetten als zij dit vooraf (vóór het moment dat de student het portfolio opbouwt) duidelijk en tijdig aan de student heeft aangegeven. Mocht de school besluiten het portfolio bij het examen in te zetten, dan gelden de kwaliteitscriteria/standaarden voor de examinering en diplomering. De inspectie houdt toezicht op basis van deze criteria. Die criteria gelden ook tijdens de opbouw van het portfolio. De inspectie raadt het gebruik van het portfolio als onderdeel van het examen af, als de school niet kan garanderen dat het portfolio aan die criteria voldoet.

- *Is het mogelijk om het criteriumgericht interview (cgi) te gebruiken als beoordeling in een examensetting?*

De inspectie geeft aan dat een criteriumgericht interview geschikt kan zijn als beoordelingsmethode, mits de school het interview op de juiste manier inzet, bijvoorbeeld als mondeling examen of als onderdeel van een methodenmix. De school kan bijvoorbeeld een cgi goed inzetten om de transfer te meten, omdat het niet altijd mogelijk is alle beroepssituaties uit het kwalificatiedossier te toetsen. Denk hierbij aan het schilderen van een deur: een student moet op tien verschillende ondergronden kunnen schilderen. De school kan de student in de proeve één deur laten schilderen en kan de student in een cgi bevragen op de handelwijze ten aanzien van de overige negen ondergronden.

In het algemeen geldt dat de school moet zorgen voor een wijze van examinering die zodanig gevarieerd is dat deze goed aansluit bij het onderwerp dat geëxamineerd wordt. Kortom, de methodenmix moet bij de exameninhoud passen. Zet een cgi dus niet in om een praktisch onderdeel te toetsen, maar wel

om te achterhalen of een student weet hoe hij in andere, vergelijkbare situaties weet te handelen.

- *Kun je een proeve van bekwaamheid ontwikkelingsgericht inzetten?*

Uiteraard kan de school ook tijdens het onderwijsproces ontwikkelingsgericht toetsen om te bepalen in hoeverre de student bepaalde praktische vaardigheden beheerst. De inspectie raadt echter af om dit een 'proeve van bekwaamheid' te noemen. Hiermee ontstaat begripsverwarring en treedt een vervaging op van het onderscheid tussen onderwijs en examinering. De term 'proeve van bekwaamheid' geldt alleen voor een vorm van examinering.

- *Mag je als school een bepaalde volgorde van examenonderdelen verplicht stellen?*

De school bepaalt zelf de inrichting van het onderwijs en de examinering. Een school kan bepalen dat de student pas toegang krijgt tot een onderdeel van een examen, als de student een ander examenonderdeel met een voldoende heeft afgerond. Zo kan de school bijvoorbeeld verplicht stellen dat één van de theorie-examen voorwaardelijk is voor deelname aan de andere examenonderdelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan bepaalde theoretische kennis die nodig is om vervolgens in een proeve van bekwaamheid die kennis toe te passen. Uiteraard moet de school dit van tevoren vastleggen (in bijvoorbeeld het examenplan of de examenregeling) en bekend maken aan de studenten.

Onderwerp 2: Voorwaarden tot deelname examen

- *Mag je als school voorwaarden stellen voor deelname van de student aan een examen?*

Naast het succesvol afronden van voorwaardelijke, ontwikkelingsgerichte toetsen (dat wil zeggen met een voldoende), stellen scholen soms ook andere voorwaarden voor deelname aan een examen. Denk bijvoorbeeld aan **een minimum aantal uren aanwezigheid** van een student. OCW en de inspectie vinden dat dit wat betreft genoemde voorbeeld **niet mag**. Een school mag de deelname aan het examen niet weigeren als sanctie op het niet nakomen van een andere verplichting.

Zowel in de WEB als het Toezichtkader BVE 2012 staan hierover geen bepalingen. Er gelden geen formele beperkingen. Dat betekent niet dat alles is goorloofd. Wel geldt het voorschrift dat de school eventuele voorwaarden **duidelijk moet vastleggen** en **helder moet communiceren** naar de student. In de WEB staat de volgende passage hierover:

" Artikel 7.4.8. Zorgplicht regeling voor onderwijsprogramma en examens; deelnemersstatuut

1. Het bevoegd gezag zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
2. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat **deelnemers volledig en tijdig worden geïnformeerd over het onderwijsprogramma en de examens.**
3. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat voltijdse beroepsopleidingen aantoonbaar voldoen aan de eisen van [artikel 7.2.7, derde lid](#).
4. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat de instelling beschikt over een **deelnemersstatuut waarin de rechten en plichten van de deelnemers** zijn opgenomen.
..."

➤ *In de WEB staat echter ook dat iedere student recht heeft op examinering. Hoe verhoudt het stellen van voorwaarden voor deelname aan examinering zich tot deze uitspraak?*

OCW geeft aan dat er drie hoofdregels zijn:

1. De school moet studenten in staat stellen om een diploma te behalen. Dat houdt ook in dat studenten examen moeten kunnen doen.
2. De school bepaalt zelf de inrichting van het onderwijs en de examens (uitgezonderd centrale examens voor generieke examenonderdelen).
3. De student (en docent) moet vooraf weten hoe het onderwijs en het examen eruit ziet.

Ondanks het 'recht op examen' kan een school besluiten om voorwaarden voor deelname aan het examen te stellen. Deze voorwaarden moet de school wel helder **vastleggen en communiceren**, zodat de student weet waar hij aan toe is. Het moet voor de student volkomen helder zijn aan welke voorwaarden hij moet voldoen. Het moet voor de student volkomen helder zijn aan welke voorwaarden hij moet voldoen. De school kan zelf bepalen op welke plek zij die voorwaarden vastlegt. De school kan dit bijvoorbeeld doen in de onderwijs- en examenregeling (deze is vanaf 1 augustus 2014 weer verplicht), het examenplan, de studiegids of de onderwijsovereenkomst. Het voordeel van het vastleggen in de onderwijsovereenkomst is dat hierbij meteen sprake is van wederzijdse afspraken en verplichtingen. De student committeert zich met de ondertekening van de onderwijsovereenkomst aan de vastgelegde afspraken. Beide partijen (school en student) kunnen elkaar tijdens de opleiding aanspreken op de naleving van deze afspraken.

Als een student niet voldoet aan de vooraf gestelde voorwaarden en toch wil deelnemen aan het examen, dan is dit mogelijk. De school kan ervoor kiezen in bepaalde gevallen af te wijken van de vastgestelde voorwaarden. Deze (afwijkings)mogelijkheid moet de school echter ook vooraf hebben vastgelegd.

- *Hoe kijken het ministerie en de inspectie tegen het stellen van 'aanwezigheidseisen' aan?*

Let op: het stellen van aanwezigheidseisen als voorwaarde voor deelname aan examens is **niet geoorloofd** volgens het ministerie en de inspectie. Bij diplomering staat voorop dat de student de eisen uit het kwalificatiedossier beheerst, niet dat de student voldoende aanwezig is geweest. Voor een voldoende mate van aanwezigheid van studenten zijn meer passende maatregelen mogelijk, zoals het vastleggen van aanwezigheidsafspraken in de onderwijsovereenkomst en het aanspreken van de student tijdens de opleiding op het niet nakomen van die afspraken. Bij onvoldoende aanwezigheid horen **passende ordemaatregelen**, zoals inhaallessen of opdrachten. Als de student te weinig lessen volgt, kan dit bijvoorbeeld betekenen dat de school – als meest verstrekkende maatregel – de onderwijsovereenkomst verbreekt, met als gevolg dat een student ook geen examen kan doen. De **voorwaarden** voor deelname aan het examen hebben vooral **betrekking op de geleverde prestaties** en de mate waarin de school kan aantonen dat de student klaar is om het examen succesvol af te ronden. Een student kan besluiten naar de rechter te stappen bij onlogische argumentatie van een toegepaste voorwaarde voor deelname. Als de school onvoldoende in staat is haar besluit goed te onderbouwen, kan de rechter de student in het gelijk stellen.

Kortom, de school kan voorwaarden stellen voor deelname aan het examen, maar niet wat betreft aanwezigheidseisen. Ga hier dus bewust mee om. Eventuele voorwaarden moet de school vooraf duidelijk vastleggen en communiceren naar de studenten, zodat zij hier tijdig van op de hoogte zijn.

3. Relevante wet- en regelgeving

Onderwerp: voorwaardelijke toetsing en voorwaarden voor deelname aan het examen

Toezichtkader BVE 2012¹:

GEBIED 2: EXAMINERING EN DIPLOMERING	
Aspect 2.1: Exameninstrumentarium*	
Examenstandaard 1: Het exameninstrumentarium sluit aan op de uitstroomeisen en voldoet aan de toetstechnische eisen.	
Indicator	Portret
2.1.1 Onderscheid tussen ontwikkelgerichte toetsen en examinering	De instelling heeft een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de opleiding - en daarin opgenomen ontwikkelgerichte toetsen - en de examinering. Deze overgang is gemarkeerd. De examencommissie heeft geëxpliciteerd op grond van welk examen en overige eisen het diploma wordt verstrekt. De studenten weten welke beoordeling meetelt voor het behalen van het diploma.

GEBIED 1: ONDERWIJSPROCES	
Aspect 1.3: Didactisch handelen*	
Indicator	Portret
1.3.3 Feedback op de leeractiviteiten en de leerresultaten	De individuele leervorderingen worden zorgvuldig gevolgd op momenten die passen bij de werkvorm, leerfase en de (doel)groep. Voor planmatig vaststellen van de studievorderingen zijn naast examens ook ontwikkelingsgerichte toetsen afgenomen. Tussentijdse resultaten worden altijd teruggekoppeld. Bij afwijkende leerresultaten vindt diagnose en bijsturing plaats. De feedback is op de individuele prestatie van de student gericht. De feedback wordt indien nodig gevolgd door herhaling, extra uitleg, extra oefening of verrijksopdrachten, etc.

¹ Inspectie van het Onderwijs. *Toezichtkader BVE 2012*, p.49. Utrecht, 2011.

Wet Educatie Beroepsonderwijs:

" Artikel 7.4.8. Zorgplicht regeling voor onderwijsprogramma en examens; deelnemersstatuut

5. Het bevoegd gezag zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
6. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat deelnemers volledig en tijdig worden geïnformeerd over het onderwijsprogramma en de examens.
7. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat voltijdse beroepsopleidingen aantoonbaar voldoen aan de eisen van [artikel 7.2.7, derde lid](#).
8. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat de instelling beschikt over een deelnemersstatuut waarin de rechten en plichten van de deelnemers zijn opgenomen.

..."

4. Achtergrondinformatie

4.1 Basisspelregels taakopdracht van de onderwijsinstelling

Het ministerie van OCW geeft aan dat voor scholen de volgende spelregels gelden:

1. Scholen moeten studenten in staat stellen om de gewenste kwalificatie, met het bijbehorende diploma, binnen de vastgestelde studieduur te behalen. Zij moeten studenten dus ook in staat stellen om deel te nemen aan het examen.
2. Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de inrichting van het onderwijs en het examen.
3. Scholen moeten vooraf aan studenten duidelijkheid geven over het onderwijsprogramma en examen. Zij kunnen hiervoor (onder andere) de volgende middelen inzetten:
 - de onderwijsovereenkomst (OOK; hierin wederzijdse afspraken vastleggen over de verplichtingen van beide partijen);
 - de onderwijs- en examenregeling (OER);
 - het deelnemersstatuut (met rechten en plichten van deelnemer).
(de laatste twee regelingen gelden vanaf 1 augustus 2014.)
4. Scholen realiseren en bewaken de kwaliteit van het onderwijs en het examen, treffen - waar nodig- tijdig verbeteringen en leggen verantwoording af over de kwaliteit en de aanpak van eventuele tekortkomingen.
5. Scholen maken gebruik van de eigen beleidsruimte binnen de formele kaders (wet- en regelgeving; bij examens gelden onder andere de standaarden voor de examenkwaliteit).

Goed beroepsonderwijs staat of valt met de goede inzet van respectievelijk studenten, docenten en leerbedrijven en de goede samenwerking met het bedrijfsleven.

Bij twijfel ('mag dat?') adviseert het ministerie:

- Gebruik je gezond verstand, heb vertrouwen in je eigen professionaliteit.
- Check de bovengenoemde basisspelregels.
- 'Snijd geen bochten af', kies voor 'good governance' en zet de student centraal.
- Raadpleeg collega's/vakgenoten, heb vertrouwen in professionele consensus.
- Raadpleeg formele kaders (ministerie van OCW).
- Raadpleeg de inspectie(site) voor het toezicht.

4.2 Onderwijsverslag 2011/2012, uitkomst kwaliteitsindicator 2.1.1.

De resultaten uit het Onderwijsverslag 2011/2012 laten zien dat 92% van de bekostigde mbo-opleidingen voldoende is beoordeeld op de kwaliteitsindicator 2.1.1 en bij 8% onvoldoende. Met andere woorden: de bekostigde scholen slagen bij het merendeel van de opleiding in om het vereiste onderscheid tussen ontwikkelingsgerichte toetsen en examinering aan te brengen. Bij het niet-bekostigde onderwijs zijn de cijfers iets minder gunstig: 30 van de 34 onderzochte opleidingen scoort voldoende op indicator 2.1.1: ruim 88%. Ondanks de relatief hoge scores leven er echter veel vragen bij mbo-scholen, vooral waar het de toepassing van het Toezichtkader BVE door de inspectie betreft.

4.3 Veelgestelde vragen Inspectie van het Onderwijs

Veelgestelde vragen toezicht bve | juli 2013

1. Wat is de definiëring van ontwikkelingsgerichte toetsing?

Bij ontwikkelingsgerichte toetsing gaat het om inzicht krijgen in de ontwikkeling of voortgang van de student.

2. Wat is de definiëring van kwalificerende beoordeling?

De kwalificerende beoordeling heeft als doel om vast te kunnen stellen of de student de vereiste kennis, houding en vaardigheden beheerst, zoals vermeld in het kwalificatiedossier waarvoor wordt opgeleid. De resultaten zijn direct van invloed op het behalen van het diploma. De examens die bijdragen aan het behalen van het diploma zijn dus kwalificerend. De examencommissie bepaalt welke examens meetellen voor het diploma.

3. Hoe gaat de inspectie om met vormen van voorwaardelijke examinering?

Als het behalen van een bepaalde toets een voorwaarde is om deel te mogen nemen aan het examen, dan is het feitelijk een onderdeel geworden van het besluitvormingsproces voor diplomering. Maar deze voorwaarde is daarmee nog geen onderdeel van de examinering. Bij het oordeel over exameninstrumenten worden dus alleen die examens betrokken die zowel deel uitmaken van de examinering als van de resultaatbepaling voor het diploma. Indien bijvoorbeeld theorie-examens wel deel uitmaken van de examinering (dus toetsing op het niveau van de kerntaak) en van de resultaatbepaling voor het diploma betrekken wij deze wel bij het oordeel over exameninstrumenten.